

ชื่อเรื่อง รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมการเรียนรู้สู่การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมของ
นักเรียน โรงเรียนวัดไพรใหญ่ (นันทิวาการราษฎร์บำรุง)
ชื่อผู้รายงานการประเมิน นายวิมล บรรณะทอง
ปีการศึกษา 2551

บทคัดย่อ

การประเมินผลโครงการส่งเสริมการเรียนรู้สู่การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมของนักเรียนโรงเรียน
วัดไพรใหญ่ (นันทิวาการราษฎร์บำรุง) ใช้รูปแบบชิบโมเดล (CIPP Model) เป็นกรอบในการ
ประเมินโดยมีวัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของการประเมิน

1. เพื่อประเมินโครงการส่งเสริมการเรียนรู้สู่การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม ของ
นักเรียนโรงเรียนวัดไพรใหญ่ (นันทิวาการราษฎร์บำรุง) โดยใช้รูปแบบการประเมินของ
สต๊ฟเฟิลบีม (Stufflebeam's CIPP Model) โดยทำการประเมินด้าน บริบท ปัจจัยเบื้องต้น ความ
เหมาะสมของกระบวนการดำเนินงาน และผลผลิต ของโครงการส่งเสริมการเรียนรู้สู่การอนุรักษ์
และพัฒนาสิ่งแวดล้อม ของนักเรียนโรงเรียนวัดไพรใหญ่ (นันทิวาการราษฎร์บำรุง)
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครู และนักเรียน ที่มีต่อคุณลักษณะเชิงอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
ของนักเรียนที่ร่วมกิจกรรม 2 ด้าน คือ 1) ด้านความรู้สึกรู้สึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม 2) ด้าน
พฤติกรรมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ขอบเขตของการประเมิน

1. การศึกษาครั้งนี้ เป็นการประเมินโครงการส่งเสริมการเรียนรู้สู่การอนุรักษ์และพัฒนา
สิ่งแวดล้อม ของนักเรียนโรงเรียนวัดไพรใหญ่ (นันทิวาการราษฎร์บำรุง) ประจำปีการศึกษา 2551
ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรม 9 กิจกรรม คือ

- 1.1 กิจกรรมค่ายรักษ์สิ่งแวดล้อม
- 1.2 กิจกรรมธนาคารขยะ
- 1.3 กิจกรรมโรงเรียนสีเขียว
- 1.4 กิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมไทยร่วมใส่ใจสิ่งแวดล้อม
- 1.5 กิจกรรมรีユス (Reuse)
- 1.6 กิจกรรมรีไซเคิล (Recycle)
- 1.7 กิจกรรมดาวพิเศษ

1.8 กิจกรรมไทรใหญ่ร่วมใจใช้ถุงผ้าลดโลกร้อน

1.9 กิจกรรมปลูกฝังสร้างนิสัยประหยัดน้ำ ประหยัดไฟ

2. ผู้ให้ข้อมูลในการประเมิน ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้นำชุมชน ครู และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนวัดไทรใหญ่ (นนทิวาการราษฎร์บำรุง) ที่เข้าร่วมกิจกรรม ผู้ประเมิน ได้วิเคราะห์การประเมิน โครงการส่งเสริมการเรียนรู้การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม ของนักเรียนโรงเรียนวัดไทรใหญ่ (นนทิวาการราษฎร์บำรุง) ตามกรอบการประเมิน 4 ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการดำเนินงานและด้านผลผลิตของโครงการ รายละเอียดการประเมินรายด้านแยกได้ ดังนี้

1) ด้านสภาพแวดล้อม

ผู้ประเมินได้วิเคราะห์ความสอดคล้องด้านสภาพแวดล้อม โดยภาพรวมผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ผลการประเมินทั้ง 7 ประเด็น ตามความคิดเห็นของครูในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และสอดคล้องกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน จุดหมายของหลักสูตร นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน โรงเรียนต้องการที่จะพัฒนานักเรียนในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมตามที่กำหนด ตลอดจนตามความคาดหวังของสังคมและชุมชนว่าโครงการสามารถพัฒนานักเรียนให้รู้จักการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมตามวัตถุประสงค์ของโครงการซึ่งใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาของชุมชนได้ตามสภาพจริง ชุมชนและผู้ปกครองให้ความร่วมมือสนับสนุนโครงการ

2) ด้านปัจจัยเบื้องต้น

ผู้ประเมินได้วิเคราะห์ความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้น โดยภาพรวมผลการประเมินทั้ง 10 ประเด็น ตามความคิดเห็นของครู อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าความคิดเห็นของครูที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือ สถานที่ใช้ดำเนินกิจกรรมเหมาะสมและสื่อเอกสารและวัสดุอุปกรณ์มีเพียงพอ สำหรับข้อที่ครูมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คือ การกำหนดเป้าหมายของโครงการมีความเหมาะสม ผู้บริหาร ครูและผู้ที่เกี่ยวข้อง ให้ความสนใจต่อการดำเนินการ ผู้รับผิดชอบกิจกรรมมีการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลาย จำนวนบุคลากรในการดำเนินกิจกรรมมีความเหมาะสม บุคลากรมีความรู้ความสามารถเพียงพอ ความร่วมมือของบุคลากรในการดำเนินงาน การสนับสนุนด้านงบประมาณมีเพียงพอ ระยะเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมเหมาะสม

3) ด้านกระบวนการดำเนินงาน

ผู้ประเมินได้วิเคราะห์ความพร้อมด้านกระบวนการดำเนินงาน จากผลการประเมิน ด้านกระบวนการดำเนินงานของครูและนักเรียนที่ร่วมกิจกรรม ครู เห็นว่า ภาพรวมในเรื่องความพร้อมขั้นเตรียมการ ขึ้นดำเนินการ ขึ้นประเมินผล และขึ้นปรับปรุงแก้ไข ของโครงการ ส่งเสริมการเรียนรู้สู่การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมทั้ง 9 กิจกรรม มีความพร้อมในระดับมากที่สุด แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายกิจกรรม กิจกรรมที่ครูมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด คือ กิจกรรมโรงเรียนสีเขียว กิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมไทย ร่วมใส่ใจสิ่งแวดล้อม กิจกรรมรีユス (Reuse) กิจกรรมรีไซเคิล (Recycle) กิจกรรมตาวิเศษ และกิจกรรมไทรใหญ่ร่วมใจใช้ถุงผ้าลดโลกร้อน สำหรับกิจกรรมที่ครูมีความคิดเห็นในระดับมาก คือ กิจกรรมค่ายรักษ์สิ่งแวดล้อม กิจกรรมธนาคารขยะ และกิจกรรมปลูกฝังสร้างนิสัยประหยัดน้ำ ประหยัดไฟฟ้า

4) ด้านผลผลิตของโครงการ

ผู้ประเมินได้วิเคราะห์ผลการปฏิบัติได้ ด้านผลผลิตของโครงการ จากผลการประเมิน การปฏิบัติได้ ด้านผลผลิตของโครงการพัฒนาการเรียนรู้ การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมทั้ง 9 กิจกรรม ครู เห็นว่า มีผลการปฏิบัติได้ของนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายกิจกรรม พบว่า กิจกรรมที่ผลการปฏิบัติของนักเรียน ที่ครูมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด มี 2 กิจกรรม คือ กิจกรรมธนาคารขยะ และกิจกรรมโรงเรียนสีเขียว ส่วนกิจกรรมที่ผลการปฏิบัติของนักเรียน ที่ครูมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คือ กิจกรรมค่ายรักษ์สิ่งแวดล้อม กิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมไทยร่วมใส่ใจสิ่งแวดล้อม กิจกรรมรีユス (Reuse) กิจกรรมรีไซเคิล (Recycle) กิจกรรมตาวิเศษ กิจกรรมไทรใหญ่ร่วมใจใช้ถุงผ้าลดโลกร้อน และกิจกรรมปลูกฝังสร้างนิสัยประหยัดน้ำ ประหยัดไฟฟ้า

สรุปได้ว่า จากผลการจัดกิจกรรมทั้ง 9 กิจกรรม ทำให้เกิดคุณลักษณะเชิงอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนทั้ง 2 ด้าน ตามความคิดเห็นของครูและนักเรียน พบว่า นักเรียนสามารถปฏิบัติได้ในระดับมากถึงมากที่สุด สอดคล้องกับผลการประเมินด้านกระบวนการดำเนินงานที่พบว่าการจัดกิจกรรมทุกกิจกรรม มีกระบวนการดำเนินงานที่อยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้ประเมินได้ศึกษาถึงสภาพปัจจุบันและความต้องการ การวางแผนการดำเนินงาน การดำเนินงานตามแผน การนิเทศติดตาม การประเมินผลและการปรับปรุงแก้ไข (วงจร PDCA) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของโรงเรียน (Environmental analysis) นั่นคือ การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน ความเป็นไปได้ โอกาสและอุปสรรคว่าเอื้อหรือไม่เอื้อต่อการดำเนินการ ในการจัดทำแผนกลยุทธ์ ซึ่งต้องมีการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการที่แท้จริง มีการกำหนดปฏิทินปฏิบัติงานของโรงเรียน และกลุ่มงานต่าง ๆ อย่างชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร ทำให้การจัด

กิจกรรมต่าง ๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการ ที่พบว่าทุกกิจกรรม นักเรียนปฏิบัติได้ในระดับมากส่งผลให้พฤติกรรมไม่พึงประสงค์ต่าง ๆ ด้านการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมของนักเรียนลดลง เมื่อพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ลดลง นักเรียนจึงมีพฤติกรรมในการร่วมมือกันอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมมากขึ้นตามลำดับ